

गुजरात केन्द्रीय विश्वविद्यालय

(भारत की संसद के अधिनियम सं. 25, 2009 के तहत स्थापित)

CENTRAL UNIVERSITY OF GUJARAT

(Established by an Act of Parliament of India, No 25 of 2009)

सुनील कुमार शर्मा
जनसंपर्क अधिकारी
गुजरात केन्द्रीय विश्वविद्यालय

By Speed Post/By Email/By Hand

F.No.PRO/19

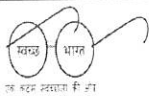
07th October 2023

Greetings from Central University of Gujarat

भारत में ज्ञान का अथाह भंडार : डॉ. ओम प्रकाश पांडे

- चंद्रयान-3 और भारतीय ज्ञान परंपरा पर आयोजित विशिष्ट व्याख्यान में बोले एक्सपर्ट्स

गांधीनगर। भारतीय ज्ञान परंपरा एक समृद्ध विरासत है। चंद्रयान-3 की सफल प्रक्षेपण से हमने यह सिद्ध कर दिया है कि भारत के पास भविष्य की सभी संभावनाओं के लिए व्यापक अवसर है। गुजरात केन्द्रीय विश्वविद्यालय के आंतरिक गुणवत्ता एवं आश्वासन केंद्र की ओर से “चंद्रयान-3 और भारतीय ज्ञान परंपरा” विषय पर एक विशिष्ट व्याख्यान का आयोजन किया गया। व्याख्यान में विश्व संस्कृत पत्रकारिता परिषद, नई दिल्ली के राष्ट्रीय अध्यक्ष एवं भारतीय संस्कृति पत्रिका संघ के महासचिव डॉ. बलदेवानंद सागर ने वतौर अतिथि वक्ता अपने वक्तव्य में कहा कि भारत विश्व का एकमात्र संस्कृति और कौशल सम्पन्न देश है। हमें हमारे तकनीकी कौशल, अंतरिक्ष अन्वेषण के प्रति अद्वितीय ज्ञान को दुनिया में देने का समय है। भारतीय ज्ञान परंपरा असीम ऊर्जा का स्रोत है। प्राचीन काल से लेकर आधुनिक समय तक कई वैज्ञानिक हैं जिन्होंने हमारी सभ्यता को विश्व भर में प्रचारित किया। यही ज्ञान परंपरा राष्ट्रीय शिक्षा नीति-2020 में भी प्रलक्षित होती दिख रही है। डॉ. सागर ने संस्कृत भाषा के बारे में कहा कि यह अद्भुत है। संस्कृत की शब्दावली का प्रभाव प्रत्येक भाषाओं में है। कार्यक्रम के मुख्य अतिथि प्रसिद्ध अंतरिक्ष वैज्ञानिक डॉ. ओम प्रकाश पांडे ने कहा कि अंतरिक्ष विज्ञान में पहले हम सिर्फ नासा का ही नाम जानते थे लेकिन अब नासा के साथ इसरो भी जुड़ गया है। कर्नाटक की धरती के बाद गुजरात की धरती भी गौरवान्वित है कि इसरो अहमदाबाद में भी है। उन्होंने कहा कि प्रधानमंत्री नरेन्द्र मोदी ने हमें हमारी संस्कृति पर गौरवान्वित करने का अवसर दिया है। इस दौरान उन्होंने चंद्रयान 3 की लॉन्चिंग से जुड़ी सभी महत्वपूर्ण जानकारियां साझा कीं। चंद्रयान-3 के आंकड़ों पर फिलहाल काम चल रहा है। हाल ही में आदित्य एल -1 भी हमारे लिए बड़ी उपलब्धि है। स्पेस साइंस के क्षेत्र में एक बड़ी क्रांति बनकर हम उभरे हैं। अपने अध्यक्षीय उद्घोषण में विश्वविद्यालय के कुलपति प्रो. रमा शंकर दूबे ने कहा कि भारत जीता जागता राष्ट्रपुरुष है। भारत ने पूरे विश्व को प्रभावित और संस्कारित किया है। संस्कृत भाषा के माध्यम से ही ज्ञान का प्रवाह पूरे विश्व में हुआ है। हमारे देश में ज्ञान-विज्ञान की शुरु से ही परंपरा रही है। हमारे यहां सभी विधाओं में शिक्षा दी जाती थी। हमारे यहां 64 कलाओं में शिक्षा देने की परंपरा भी रही है। 1835 के पहले तक हमारे देश में गुरुकुल संचालित होते थे। मैकाले ने अपनी रिपोर्ट में भी इस बारे में लिखा है कि भारत एक समृद्ध और संस्कृति सम्पन्न देश है। जितने भी सूत्र हाल ही के वर्षों में जो सूत्र प्रतिपादित हुए हैं उन सभी के बारे में सभी व्याख्या पूरी की जा चुकी है। आंतरिक गुणवत्ता एवं आश्वासन केंद्र के निदेशक प्रो. अतानु महापात्र ने बताया कि भारतीय ज्ञान परंपरा से ही हमें हमारी प्राचीन शिक्षा प्रणाली के बारे में जानकारी मिल सकती है। इस दौरान कार्यक्रम के समापन पर पूर्व में आयोजित हुए संस्कृत संभाषण के सभी प्रतिभागियों को प्रमाण पत्र देकर सम्मानित किया गया।

सेक्टर-29, गांधीनगर-382030, फोन नं.- 07923977407, फेक्स-07923260076
Sector-29, Gandhinagar, Phone No.8963840032, Fax-07923260076

Email: pro@cug.ac.in, website: www.cug.ac.in

गुजरात केन्द्रीय विश्वविद्यालय

(भारत की संसद के अधिनियम सं. 25, 2009 के तहत स्थापित)

CENTRAL UNIVERSITY OF GUJARAT

(Established by an Act of Parliament of India, No 25 of 2009)

सुनील कुमार शर्मा
जनसंपर्क अधिकारी
गुजरात केन्द्रीय विश्वविद्यालय

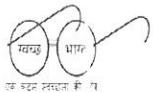
By Speed Post/By Email/By Hand

Press Note

India is an infinite reservoir of knowledge: Dr. Om Prakash Pandey

Experts spoke at a special lecture organized on Chandrayaan-3 and the Indian knowledge System

Gandhinagar. India is a rich heritage of knowledge. With the successful launch of Chandrayaan-3, we have proven that India holds extensive opportunities for the future. A special lecture on 'Chandrayaan-3 and Indian Knowledge System' was organized by the Internal Quality Assurance Cell of Central University of Gujarat. Dr. Baldevanand Sagar, the National President of the World Sanskrit Journalism Council, New Delhi, and the Secretary-General of the Indian Culture Magazine Association, attended as the guest speaker. He said that India is the only country with a unique culture and rich knowledge. We must share our technical skills and space exploration knowledge with the world. Indian knowledge system is an infinite source of energy. From ancient times to the present, many scientists have promoted our culture and civilization worldwide. This knowledge system is also reflected in the National Education Policy 2020. Dr. Sagar praised the Sanskrit language and its influence on various languages worldwide. Dr. Om Prakash Pandey, a renowned space scientist, emphasized that we were only familiar with NASA in space science in the past, but now ISRO has joined the league. Gujarat's land is proud to host ISRO Ahmedabad. He shared vital information about Chandrayaan-3's launch. He said that the data of Chandrayaan-3 is currently under analysis. Recently, Aditya L-1 has also been a significant achievement for us. We have made a groundbreaking impact in the field of space science. In the inaugural address, the University's Vice-Chancellor, Prof. Rama Shanker Dubey, stated that India is a living nation. India has influenced and cultured the world. The flow of knowledge worldwide happened through the Sanskrit language. We have had a tradition of education in all fields. The tradition of education in 64 arts continues here. Before 1835, we had Gurukuls in our country. Macaulay also wrote in his report that India is a rich and cultured nation. All the sutras that have been proposed in recent years have been fully explained. Prof. Atanu Mohapatra, Director of the Internal Quality Assurance Cell also said that we can learn more about our ancient education system through Indian knowledge system. During the program's conclusion, all participants who were participated in Sanskrit conversation competition were honored with certificates.

सेक्टर-29, गांधीनगर-382030, फोन नं.- 07923977407, फेक्स-07923260076
Sector-29, Gandhinagar, Phone No.8963840032, Fax-07923260076
Email: pro@cug.ac.in, website: www.cug.ac.in

ગુજરાત કેન્દ્રીય વિશ્વવિદ્યાલય

(ભારત કી સંસદ કે અધિનિયમ સં. 25, 2009 કે તહત સ્થાપિત)

CENTRAL UNIVERSITY OF GUJARAT

(Established by an Act of Parliament of India, No 25 of 2009)

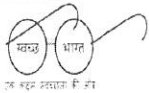
સુનીલ કુમાર શર્મા
જનસંપર્ક અધિકારી
ગુજરાત કેન્દ્રીય વિશ્વવિદ્યાલય

By Speed Post/By Email/By Hand

ભારતમાં જ્ઞાનનો અસીમ ભંડાર: ડૉ. ઓમ પ્રકાશ પાંડે

- ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા અને ચંદ્રયાન-3 પર આયોજિત વિશેષ વ્યાખ્યાનમા નિષ્ણાતોએ વાત કરી હતી.

ગાંધીનગર..ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા સમૃદ્ધ વારસો છે. ચંદ્રયાન-3ના સફળ પ્રક્ષેપણ સાથે આપણે સાબિત કર્યું છે કે ભારત પાસે ભવિષ્યની તમામ શક્યતાઓ માટે વિશાળ તકો છે. ગુજરાત સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટીના સેન્ટર ફોર ઇન્ટરનેશનલ ક્વોલિટી એન્ડ એશ્યોરન્સ દ્વારા “ચંદ્રયાન-3 અને ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા” વિષય પર વિશેષ વ્યાખ્યાનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. વ્યાખ્યાનમાં વિશ્વ સંસ્કૃત પત્રકાર પરિષદ, નવી દિલ્હીના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ અને ભારતીય સંસ્કૃતિ પત્રિકા સંઘના મહામંત્રી ડૉ.બલદેવાનંદ સાગરે અતિથિ વક્તા તરીકે પોતાના વક્તવ્યમાં જણાવ્યું હતું કે ભારત વિશ્વનો એકમાત્ર સંસ્કૃતિ અને કૌશલ્યથી સમૃદ્ધ દેશ છે. આ સમય છે કે આપણે આપણું ટેકનિકલ કૌશલ્ય અને અવકાશ સંશોધન પ્રત્યેનું અનોખું જ્ઞાન વિશ્વને આપીએ. ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા અમર્યાદ ઉર્જાનો સ્ત્રોત છે. પ્રાચીન કાળથી લઈને આધુનિક સમય સુધી, ઘણા એવા વૈજ્ઞાનિકો છે જેમણે સમગ્ર વિશ્વમાં આપણી સંસ્કૃતિનો પ્રચાર કર્યો છે. આ જ્ઞાન પરંપરા રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ-2020માં પણ પ્રતિબિંબિત થતી જણાય છે. ડૉ.સાગરે સંસ્કૃત ભાષા વિશે કહ્યું કે તે અદ્ભુત છે. વિશ્વની દરેક ભાષામાં સંસ્કૃત શબ્દભંડોળનો પ્રભાવ છે. કાર્યક્રમના મુખ્ય અતિથિ જાણીતા અવકાશ વૈજ્ઞાનિક ડૉ.ઓમ પ્રકાશ પાંડેએ જણાવ્યું હતું કે પહેલા અવકાશ વિજ્ઞાનમાં આપણે માત્ર નાસાનું નામ જાણતા હતા, પરંતુ હવે ISRO પણ નાસા સાથે જોડાઈ ગયું છે. ક્ષાર્ટિકની ધરતી પછી ગુજરાતની ધરતીને પણ ગૌરવ છે કે ઈસરો પણ અમદાવાદમાં છે. તેમણે કહ્યું કે વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ અમને અમારી સંસ્કૃતિ પર ગર્વ કરવાની તક આપી છે. આ દરમિયાન તેમણે ચંદ્રયાન 3ના પ્રક્ષેપણને લગતી તમામ મહત્વપૂર્ણ માહિતી શેર કરી. હાલમાં ચંદ્રયાન-3ના ડેટા પર કામ ચાલી રહ્યું છે. તાજેતરમાં આદિત્ય એલ-1 પણ આપણા માટે મોટી ઉપલબ્ધિ છે. આપણે અવકાશ વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં એક મોટી ક્રાંતિ તરીકે ઉભરી આવ્યા છીએ. અધ્યક્ષીય પ્રવચનમાં યુનિવર્સિટીના કુલપતિ પ્રો. રમાશંકર દુબેએ કહ્યું કે ભારત જીવંત રાષ્ટ્ર છે. ભારતે સમગ્ર વિશ્વને પ્રભાવિત અને સંસ્કારી બનાવ્યું છે. સંસ્કૃત ભાષા દ્વારા જ સમગ્ર વિશ્વમાં જ્ઞાનનો ફેલાવો થયો છે. આપણા દેશમાં શરૂઆતથી જ જ્ઞાન અને વિજ્ઞાનની પરંપરા રહી છે. અહીં તમામ વિષયોમાં શિક્ષણ આપવામાં આવતું હતું. આપણી પાસે પણ 64 કળામાં શિક્ષણ આપવાની પરંપરા છે.આપણા દેશમાં 1835 સુધી ગુરુકુલો કાર્યરત હતા. મેકોલેએ પોતાના અહેવાલમાં આ વિશે પણ લખ્યું છે કે ભારત એક સમૃદ્ધ અને સાંસ્કૃતિક દેશ છે. તાજેતરના વર્ષોમાં સૂચવેલા તમામ સૂત્રોને લગતી તમામ સ્પષ્ટતાઓ પૂર્ણ થઈ ગઈ છે. આઈક્યુએસીના નિયામક પ્રો. અતનુ મહાપાત્રાએ જણાવ્યું હતું કે ભારતીય જ્ઞાન પરંપરામાંથી જ આપણે આપણી પ્રાચીન શિક્ષણ પદ્ધતિ વિશે માહિતી મેળવી શકીએ છીએ. આ દરમિયાન, કાર્યક્રમના સમાપન સમયે, અગાઉ આયોજિત સંસ્કૃત સંભાષણ વર્ગમાં ભાગ લેનાર તમામને પ્રમાણપત્ર આપીને સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા.

સેક્ટર-29, ગાંધીનગર-382030.ફોન નં.- 07923977407,ફેક્સ-07923260076
Sector-29, Gandhinagar, Phone No.8963840032, Fax-07923260076
Email: pro@cug.ac.in, website: www.cug.ac.in

गुजरात केन्द्रीय विश्वविद्यालय

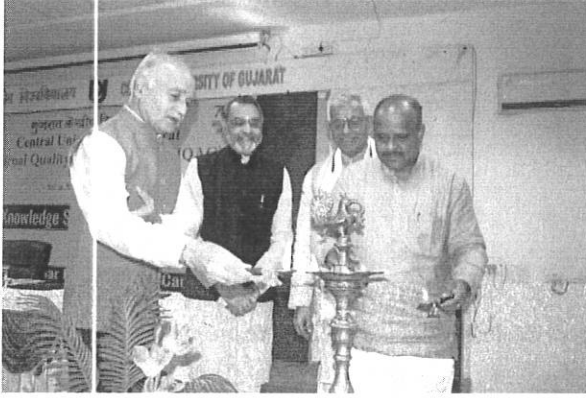
(भारत की संसद के अधिनियम सं. 25, 2009 के तहत स्थापित)

CENTRAL UNIVERSITY OF GUJARAT

(Established by an Act of Parliament of India, No 25 of 2009)

सुनील कुमार शर्मा
जनसंपर्क अधिकारी
गुजरात केन्द्रीय विश्वविद्यालय

By Speed Post/By Email/By Hand

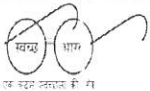

With regards,

Yours truly,

Sunil Sharma

SUNIL KUMAR SHARMA
PRO
Central University of Gujarat.

सेक्टर-29, गांधीनगर-382030, फोन नं.- 07923977407, फेक्स-07923260076
Sector-29, Gandhinagar, Phone No.8963840032, Fax-07923260076

Email: pro@cug.ac.in, website: www.cug.ac.in

गुजरात केन्द्रीय विश्वविद्यालय

(भारत की संसद के अधिनियम सं. 25, 2009 के तहत स्थापित)

CENTRAL UNIVERSITY OF GUJARAT

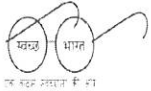
(Established by an Act of Parliament of India, No 25 of 2009)

सुनील कुमार शर्मा
जनसंपर्क अधिकारी
गुजरात केन्द्रीय विश्वविद्यालय

By Speed Post/By Email/By Hand

Sector-29, Gandhinagar,
Gujarat, India-382030
+918963840032
Web www.cug.ac.in

Don't print unless it's necessary.... Let's save environment.

सेक्टर-29, गांधीनगर-382030, फोन नं.- 07923977407, फेक्स-07923260076
Sector-29, Gandhinagar, Phone No.8963840032, Fax-07923260076
Email: pro@cug.ac.in, website: www.cug.ac.in

